

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/268/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6617211130
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6617211130.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a sudcov JUDr. Alexandra Mojša a JUDr. Ivice Hanuskovej, v spore žalobcu BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom v Bratislave, Vajnorská 100/A, IČO: 47 967 692, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s. r. o., so sídlom v Bratislave, Martinčekova 13, IČO: 50 361 368, proti žalovanej A. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom A., R. XXX/XX, o zaplatenie 3.643,71 EUR s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 9Csp/259/2017-153 zo dňa 30. 05. 2018 takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd žalobu vo zvyšku zamietol a vo výroku o náhrade trov konania (výroky II. - IV.) **p o t v r d z u j e**.

II. Vo výroku, ktorým okresný súd žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.423,- EUR s príslušenstvom, ostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

III. Žalobkyni sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom uložil súd prvej inštancie žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.423,- EUR spolu s 5,25 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.845,85 EUR od 08. 06. 2017 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (I. výrok) a žalobu zamietol vo zvyšku po výšku 1.220,41 EUR a v časti zmluvného úroku vo výške 24,5 % ročne zo sumy 1.845,85 EUR od 01. 06. 2017 do zaplatenia (II. výrok). Žalobcovi priznal od žalovaného náhradu trov v rozsahu 33,02 % (III. výrok) a o výške náhrady trov rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (IV. výrok).

2. Žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 3.643,71 EUR pozostávajúcej z istiny 1.845,85 EUR, zmluvných úrokov a úrokov z omeškania vyčíslených k 31. 05. 2017 v sume 1.758,58 EUR, poplatkov v sume 39,28 EUR. Ďalej uplatnil úrok vo výške 24,5 % ročne zo sumy 1.845,85 EUR od 01. 06. 2017 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil zmluvou o úvere č. 1386963612, ktorú uzavrela Poštová banka ako právny predchodca žalobcu dňa 19. 12. 2012, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 2.000 EUR a zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 13. 06. 2017.

3. Okresný súd mal preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu Poštová banka, a. s. a žalovanou bola uzavretá Zmluva o úvere č. 1386963612 dňa 19. 12. 2012, v ktorej bolo dohodnuté poskytnutie úveru vo výške 2.000 EUR, výška úrokovej sadzby 24,5 %, výška mesačnej splátky 57,29 EUR, počet mesačných splátok 72, dátum splatnosti prvej splátky 19. 01. 2013, dátum každej ďalšej splátky k 19. dňu v mesiaci, dátum konečnej splatnosti úveru 19. 12. 2018. Zmluva uvádza RPMN 27,45 % a priemernú hodnotu RPMN 19,37 %, celkovú výšku nákladov 1.771,17 EUR. Súčasťou úverovej

zmluvy sú Obchodné podmienky pre úver a Všeobecné obchodné podmienky žalobcu. Žalobca predložil výzvu na úhradu z 03. 09. 2014, v ktorej Poštová banka upozornila žalovanú na podstatné porušenie zmluvy o úvere s tým, že ku dňu 02. 09. 2014 je pohľadávka banky vo výške 412,36 EUR, pozostávajúca z omeškaných splátok 376,40 EUR a poplatkov 35,96 EUR viac ako tri mesiace po lehote splatnosti. Žalobca ďalej predložil výzvu na úhradu dlžnej sumy zo dňa 19. 09. 2014, v ktorej veriteľ oznámil žalovanej, že z dôvodu podstatného porušenia zmluvy o úvere a obchodných podmienok sa stala jeho celá úverová pohľadávka predčasne splatnou ku dňu 19. 09. 2014, pričom táto pohľadávka v sume 2.164,84 EUR bola vyčíslená ako istina vo výške 1.845,85 EUR, úrok 276,71 EUR a poplatky za upomienky 39,28 EUR. Žalobca nadobudol pohľadávku od pôvodného veriteľa Poštová banka, a. s. zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 13. 06. 2017. Žalobca uviedol, že žalovaná uhradila celkovo sumu 774,65 EUR, ktorá bola započítaná vo výške 71,05 EUR na poplatky, v sume 154,15 EUR na istinu, a ďalej v sume 549,45 EUR na zmluvné úroky a úrok z omeškania, ktoré boli do vyhlásenia predčasnej splatnosti vyčíslené v sume 816,08 EUR.

4. Okresný súd zistil, že posudzovaná zmluva o úvere má predpísané náležitosti podľa zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Ide o spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Právny predchodca žalobcu postupoval pri zosplatnení úveru v súlade s § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, keďže pohľadávka banky bola viac ako tri mesiace po lehote splatnosti. Úroky zo splátky sú v zmysle § 503 ods.1, ods. 2 Obchodného zákonníka splatné v deň splatnosti splátky. Z právnej úpravy nevyplýva, že by sa po vyhlásení splatnosti celého úveru ďalej určila istina úveru až do zaplatenia. Ak dôjde k predčasnej splatnosti, dlžník už neplní svoj záväzok formou splátok, lebo právo dlžníka splatiť dlh v splátkach zaniklo. Potom niet dôvodu, aby ďalej plynula splatnosť úrokov zo splátok, na ktoré už dlžník nemá nárok. Ak zanikla dlžníkovi možnosť zaplatiť veriteľovi úver formou splátok, zanikla i jeho povinnosť splatiť zmluvný úrok vo vzťahu k jednotlivým splátkam z istiny úveru.

5. Okresný súd zistil, že dojednanie v bode 6.4 Obchodných podmienok Poštovej banky, podľa ktorého v prípade, že sa úver stane predčasne splatným, veriteľ úročí predčasne splatnú časť úveru dohodnutou úrokovou sadzbou ako aj úrokom z omeškania až do úplného splatenia predčasne zosplatneného úveru, nebolo so žalovanou spotrebiteľkou individuálne dojednané, je na ťarchu spotrebiteľky, spôsobuje značnú nerovnováhu zmluvných strán, lebo spotrebiteľku zaťažuje úrokmi z úveru a úrokmi z omeškania, hoci dohoda o splátkach úveru zanikla a došlo k zmene spôsobu splatenia úveru. Takéto dojednanie je neplatné, lebo po zosplatnení úveru vznikla spotrebiteľovi povinnosť vrátiť sumu úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia. Dlžníčka po zosplatnení úveru nemá povinnosť platiť úrok z úveru, ale je povinná zaplatiť celý dlh naraz a veriteľ má nárok iba na úrok z omeškania až do vrátenia sumy dlžnej ku dňu zosplatnenia úveru. V súlade s uvedeným záverom okresný súd priznal žalobcovi istinu vo výške 1.845,85 EUR, zmluvné úroky ku dňu zosplatnenia vyčíslené v sume 276,71 EUR, úroky z omeškania vyčíslené ku dňu 07. 06. 2017 v sume 271,61 EUR a poplatky vo výške 39,28 EUR, spolu v sume 2.423,30 EUR. Ďalej žalobcovi patrí úrok z omeškania z istiny v sume 1.845,85 EUR počítaný od 08. 06. 2017 do zaplatenia. Žalovanej uložil povinnosť plniť v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

6. Okresný súd zamietol žalobu vo zvyšku po sumu 1.220,41 EUR ($3.643,71 - 2.423,30 = 1.220,41$), lebo ide o vyčíslené zmluvné úroky, na ktoré žalobca po predčasnom zosplatnení dlhu nemá nárok.

7. Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol § 52 ods. 1, § 53 os. 9, § 565 a § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 9 ods. 1, 2 zák. č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, § 497, § 499 a § 502 Obchodného zákonníka. Žalobcovi okresný súd priznal pomernú náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP. Žalobca mal úspech v rozsahu 66,51 %, ktorý zodpovedá priznanej sume 2.423,30 EUR a žalovaná v rozsahu 33,49 %, ktorý zodpovedá zamietnutiu žalovanej sumy 1.220,41 EUR, preto žalobcovi priznal náhradu trov v pomere 33,02 % ($66,51 - 33,49 = 33,02$).

8. Proti zamietajúcej časti rozsudku, v ktorej súd nepriznal žalobcovi zmluvný úrok po zosplatnení, podal včas odvolanie žalobca. V odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie, nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť rozhodnutia a rozdielnu rozhodovaciu prax všeobecných súdov. Úroky z úveru sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe úverovej zmluvy, predstavujú cenu úveru. Dlžník je povinný platiť úroky od reálneho poskytnutia peňazí do ich reálneho vrátenia, na povinnosť platiť úroky z úveru preto zosplatnenie úveru nemá vplyv. Úroky z omeškania sú sankciou za porušenie

povinnosti dlžníka, za nedodržanie dohodnutej doby splatnosti. Svoje tvrdenie, že obidva úroky (zmluvná aj z omeškania) môže požadovať veriteľ popri sebe a bez ohľadu na to, či ide o občianskoprávny vzťah, odôvodnil príkladom, kedy úroky z omeškania môže veriteľ požadovať aj v prípade bezodplatnej pôžičky a úrok dohodnutý v zmluve aj keď dlžník nie je v omeškaní. Žalobca navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie alebo aby žalobe v plnom rozsahu vyhovel a priznal žalobcovi náhradu trov konania.

9. Žalovaná sa k odvolaniu nevyjadřila.

10. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contr. CSP) rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP potvrdil ako vecne správne.

11. Odvolací súd sa stotožňuje s dôvodmi, ktoré uviedol okresný súd na odôvodnenie zamietajúcej časti rozsudku. Nebolo sporné, že žalovaná zmluvu uzavrela ako spotrebiteľ, a preto sa posudzovaný zmluvný vzťah, okrem ustanovení Obchodného zákonníka o úverovej zmluve a ustanovení zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, riadi aj § 52 Občianskeho zákonníka. Právna úprava podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka prikazuje v spotrebiteľských vzťahoch vždy použiť právnu úpravu podľa Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka upravuje následky omeškania s plnením peňažného dlhu, kedy má veriteľ právo požadovať od dlžníka úroky z omeškania. Nebolo sporné, že žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť spotrebiteľského úveru, ktorá nastala ku dňu 19. 09. 2014. Zosplatením úveru došlo k zmene obsahu záväzku, ktorý vyvolal pôvodný veriteľ, právny predchodca žalobcu. Odvolací súd poukazuje na rozhodovaciu prax súdov vyjadrenú napr. v rozhodnutí Krajského súdu Prešov sp. zn. 6Co/190/2014, od ktorej sa nemá dôvod odchyliť a z ktorej vyplýva, že odplata pre veriteľa v podobe zmluvného úroku aj úroku z omeškania popri sebe je v spotrebiteľskom úverovom vzťahu po zosplatení úveru veriteľom vylúčená. V tomto prípade veriteľ svojím právnym úkonom vyvolal stav, po ktorom má právo požadovať okamžite späť celú sumu peňažných prostriedkov. Odpadá jeho zmluvné obmedzenie v dispozícii s peňažnými prostriedkami, keďže spotrebiteľ stratil právo výhody dohodnutých splátok.

12. Žalobca zdôvodnil nárok na zmluvný úrok po zosplatení na príklade, kedy úroky z omeškania môže veriteľ požadovať aj v prípade bezodplatnej pôžičky a úrok dohodnutý v zmluve aj keď dlžník nie je v omeškaní. Tým potvrdil len dôsledky toho, čo vyplýva z obsahu zmluvy. Dlžník, ktorý si plní zmluvné záväzky, platí len jeden, dohodnutý zmluvný úrok, ktorého oprávnenosť nebola do splatnosti záväzku sporná ani v posudzovanej veci. V posudzovanej veci však žalobca prehliada, že v spotrebiteľskej úverovej zmluve je zmluvné dojednanie, ktoré priznáva veriteľovi po zosplatení zmluvný úrok popri úroku z omeškania neprijateľné zmluvné dojednanie v neprospech spotrebiteľa, na čo okresný súd správne v odôvodnení rozhodnutia poukázal. Výklad, ktorý v odvolaní predložil žalobca, je v rozpore s účelom právnej úpravy spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktorým je ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany. Prednostné použitie ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka vylučuje možnosť použitia ustanovení Obchodného zákonníka a tiež to, aby súd priznal žalobcovi popri sebe po splatnosti dlhu zmluvný úrok aj úrok z omeškania. Právna úprava úrokov v Obchodnom zákonníku je dispozitívna, a prednostné použitie ustanovení Občianskeho zákonníka vyžaduje chrániť spotrebiteľa v úverových vzťahoch pred nadmerným navýšením jeho dlhu, lebo zvyšovanie dlhu po splatnosti záväzku o úrok aj o úrok z omeškania vyvoláva hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany. Z uvedených dôvodov postupoval okresný súd v súlade s rozhodovacou praxou všeobecných súdov, keď zamietol ako neprípustný nárok na zmluvné úroky popri úrokoch z omeškania.

13. Vzhľadom na výsledok konania vo veci samej na súde prvej inštancie bol správny aj záver okresného súdu vo výroku o náhrade trov konania, ktoré priznal žalobcovi v pomere 33,02 %, ktorý zodpovedá jeho úspechu v konaní (III. výrok).

14. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.423,- EUR s príslušenstvom v súdom určenej lehote, zostáva nedotknutý.

15. O nároku na náhradu trov konania súd rozhoduje v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP). V odvolacom konaní bola úspešná žalovaná, ktorej však žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, preto krajský náhradu trov odvolacieho konania žalovanej nepriznal.

16. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytykaná v dovolaní (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

Je povinnosťou dovolateľa v dovolaní vysvetliť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

Dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Nedostatky dovolania vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP.